

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Xenia & Inscriptiones & Anagrammata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

Cur. Est autem AMARANTVS; Flos vel Spica purpurea, ab immortalitate nomen habens, quod nunquam marcescat. Sed nec de dicitur inter veteres Clemens Alexandrinus: Pulchra AMARANTI CORONA illi reposita est, qui velle se gesserit, hunc Florem Terra ferre non potest. Caelum potest. Illam ergo non in Terra, sed in Caelo voco Coronam, quae etate non fenescit, tempore non deflorescit, specie non flaccescit, rugositate non decrescit, nec aestimatioe vngquam rilescit. sed semper virida & vernans, semper florens, semper recens, semper tui similis perennat, & gestantem mure oblectat. In illo autem Viridario reperitur, de quo Pater vester S. Augustinus canit:

S. August. Hyems horrens, aestas torrens, illic numquam fa-
nuunt
in Me. li.

Flos perpetuus Rosarum Ver agit perpetuum.
Virent prata, veniant jata, rini mellis insunt,
Ergumentum spirat odor, liquor est aromaticum.
Illam Coronam Inmortalitatem est Amaranti-
nam, in illo Florido Viridario decerpendam, TA-
BVLAE H. A. C. VOTIVA toties adorat Tibi, quoc-
pagnalis quot hincis, quot verbis est expressa. Huic
voto meo Eueant Superi, Caelumque annuat:

i. Pet. 5. Deus autem omni gratie qui vocavit te, ipse, per-
faciet, confirmabit, solidabitque ipsi gloria in saecula
saeculorum Amen.

PRÆLOQVIUM.
REVERENDE ADMODVM
PRÆSVL.

XINCTA sunt, vel potius transla-
ta, duo fulgida Luminaria e duo-
bus illustribus Candelabris: duo,
inquam, Praelan e Idrobus Cæno-
bijs Sibranis, ROBERTIVS ET
BACCARTIVS, hic e Laubienfi-
iste e Florescenti. Vni sanè illustri famæ & nomi-
nis, quibus pridem ab obsequio fueram per profes-
sionem Theologicam. Sed his extinctis, seu trans-
latis, succensa sunt & successerunt duz nouæ Lu-
cernæ, canonica & legalis electione. Successit RO-
BERTIO R. CAROLVS DE SEVERI, cuius
inaugurationi congratulatus sum paucis ab hinc
mensibus Tabula votiuæ Xenij Symbolicæ adorna-
ta ex sacra littera. Successisti. Tu, Reuerende Do-
mine, BACCARTIO, Fratrum tuorum votis sus-
fragantibus electus, & euectus, ut luceat omnibus,
qui in domo sunt, nec vlti e sub Modio sis reconditus.

i. Reg. 10. Tibi autem eodem nomine & vinculo obstringor
quo alteri, ideoque & alteram planè similem deli-
neavi: Tabulam votiuam Xenij sacri adornasam,
quam & in Manus Mineræ, le offero. Nolui enim
esse similis illis, qui Sauli recens electo obverti, de-
specterunt eum, nec attulerunt ei munera. Suscipe
igitur benigno vultu qualiacumque Mineræ no-
tia promit, aut si mavis, quæ condit mercatoria

Matt. 5. mea Officina. Nec villa existimes; nam ex Satra-
rum litterarum Thesauris, & Agiographorum di-
uite pens, sunt deprompta. Suscipe a me in die Be-
nedictionis Tuæ pio benedictione Ramum viren-
tu Oliuæ, Arborem Thuris feracem: Dyploidem In-
sirtia, Quadrigam salustis: Ramum Palmæ longeuæ.
Hæc sint Abbatialis Tuæ Perstromata, Ab-
batialis Mensæ Tuæ Acroamata, vel, Bellaria, in die
insugurationis sacre. Quæ quidem omnia com-
pendiose alijs verbis, & alio ordine complexus est
Propheta Baruch, dum Monile hoc tuo circumdat
pectori. Dicit ubi sit prudentia, ubi sit virtus, ubi
sit longanitas vita, ubi sit lumen oculorum, &
pax.

Non ergo dicam Discere, sed Docere; nam ad eam
euectus es sublimem Cathedram, ex qua Docere Nat. 5.
oportet & Facere. Qui autem fecerit & docuerit,
hic magnus vocabitur in Regno Cælorum. Et qui ex
hac Cathedra dignitatis, in qua situs es, ad iustitiam
erudierint multos, fulgebunt sicut stella in perpetuas
Æter. 8. ves Hoc tibi Calamus meus, hoc animus
vouer. Faue, & Val.

Non ergo dicam Discere, sed Docere; nam ad eam
euectus es sublimem Cathedram, ex qua Docere Nat. 5.
oportet & Facere. Qui autem fecerit & docuerit,
hic magnus vocabitur in Regno Cælorum. Et qui ex
hac Cathedra dignitatis, in qua situs es, ad iustitiam
erudierint multos, fulgebunt sicut stella in perpetuas
Æter. 8. ves Hoc tibi Calamus meus, hoc animus
vouer. Faue, & Val.

Inscriptio E FLVCTIVS EMERGO, Xenium
Chronographicum. Primum.
Sic: dbl, fiatilvsqVe tVls, aC DoMYI tVæ oluæ vi-
paX. Ramus
vrenti.

EX REG. 15.
EPIGRAMMA.

Sit Tibi PAX, Damuid, Tuæ, Fratrumque Coro-
na:
Ros erit hic vitæ, quo Benedictus eris. Pf. 132
Omne bonum Hebra: designant nomine PACIS.
Sic venes Mitra prospera cuncta Tuæ. Gen. 8.
Ensignum PACIS, Ramum Florentis Oliuæ,
Fert volitans Arca casta Columba Tuæ.

PACEM cum solemnitate solent adprecari plebi Synta-
xarches, in sua Liturgia: Hanc igitur sibi pri-
mum possideant, in alios cum benedictione ritu
sacro refundendam. Et sanè iucundum est, nomen
Pacis, maxime hoc calamitose æuo, in quo ad Pa-
cem tota respicit Europa, propediem alioqui peri-
tura. Nec alia esse debere. Missis Regum, quàm Pax
est quies populorum, ut sapienter dicebat Rex qui-
dam apud Castodorum. Hinc & illud Poëta Tra-
gedi:

Pulchrum est eminere inter illustres viros,
Coniulere Patriæ, parcere afflictis, fera
Cede abstinerere, tempus atque ira dare,
Orbi quietem saculo Pacem suo.
Hæc summa virtus spectatur hæc cælum vis.

Sed nonnulli, qui ingenio sunt bellicoso, gloriæ
suam ex publico malo venantur, & dedecore suo
gloriantur, dum e Mari & Terra (vt Neptunus
olice

olim fecisse fertur [Equum Martialem suo Triden-
 te exultant. His autem vellicat S. Bernardus,
 dum ait: *Dupliciter mortalibus Angelica paritio illa*
qua gloria Deo, Pax hominibus nuntiatur; qui dum
gloria curant, turbant pacē O stulti filij Adā, qui
contemnerent pacē, & gloriā appetent ei. & pacē per-
derunt, & gloriā iheulquam hoc verū est hoc nostio
turbido iaculo, in quo si quis in favorē Pacis publi-
cæ affluerat, nō auditur, sed licet vox eius si vox in-
canantis sapienter, canit iudis Regū Misistis. In-
nō dī quā spā, vt olim interroget, Resene iunt em-
nia? Ecce ante, vt omnia: pro respōlo audi: Quid ti-
bi & Pacis Transi, & sequere me. Certē Pax celi pe-
nit, iam pridē exiā iertis, nec rediit est, tot licet
revocata votis Sed quoniam publicā salutē Pacē te-
vocare non possumus, nec h. ctenus speramus, Tu
Rouerenda Prajul, teulō domelicam custodi, &
fove, quali in gremio aur gynecaeo amabile Nym-
pham, Amalthea cornu secum ferente Si igitur in-
terrogas cum Samuele; Pacificus ne est ingressus
tuus; Responde eum illo, Pacificus est.
Ad immolandum Domino veni
 Si autem ad immolandum Domino in celsa Dig-
 nitatis locum ascenderit erige Altare quod possis
 vocare DOMINI PAX. In illo pratum Domino offe-
 re Holocaustum, Te illi, Tuosq; subditos, Tuā
 que omnia offerendo & litando. Hoc fecit Gede-
 on, dum caelesti in auguratione designaretur, &
 salutarer ab Angelo Lux populi Dei. Hoc si et-
 iam Tu feceris, felix erit ubi ad regimen ingref-
 sus, felicitior progressus.
 Hoc ergo primum votum meum est, vt Tibi sit
 Pax & Fratibus Pax, & Domui tuā Pax: Hoc quo-
 que sit prima sollicitudo tua. Sic inter viros illos
 gloriosos ceteris, de quibus Sapiens, qui *Stu-*
dium pulchritudinis habentes, pacificantes sunt in
domibus suis. PAX Haec dicitur et frugifera & benedi-
 cta, quam S. Benedictus legauit filijs a se benedi-
 ctis. Haec hereditas a vobis exulta, & celsus ir-
 rotata ab illimi Fonte, omnem benedictionem ger-
 minabit. Procul ergo ab ea similitates & emulatio-
 nes, dissidia & disceptationes, omnisque *Radix a-*
maritudinis sursum germinans. Suffocant enim ger-
men pium Patris caelestis Spuria hae vniuersana,
 & infelices furculi, sarculo severioris disciplinae a-
 nerruacandi: Amaritudo inspergunt Fatum Frater-
 nitatis: fuligine deturpant speciem candotis, & ve-
 nustam faciem Religionis.
 Iterum repeto. Sic pacificus sit ingressus tuus,
 vt Tibi ex animo dicant tui quod olim Filio Isai:
 Tui sumus, d. David. & tui Filij Isai Pax, Pax tibi &
 Pax adiutoribus tuis. Te enim adiuuat Deus tuus.
 Qui sunt adiutores tui; Fratres tui. Est quidē & Ad-
 iutor, sed & susceptor Deus, cui nunc merito ca-
 nere debes: *Tu es gloria mea, tu es susceptor meus, &*
exultant caput meum. Hoc Patrijno te suscipiente,
 hoc Patrono te adiuuante gloriare. Et quia Reli-
 giosi tui, Fratres tui, etiam adiutores sunt, Pax sit
 Tibi & Adiutoribus tuis. Sed quoniam Pax illa scilicet

de qua Apostolus Religionis Coriphæus. *Qui-*
busque vane regula facti fuerint. Pax super illos, &
 ce non est Religio, quæ a religando dicta, cordium
 debet esse colligatio. Suis tua igitur directione &
 auctoritate Filij S. BENEDICTI Filij pacis: ad eū-
 dem scopum æternæ pacis tendant, & a sacelli cir-
 cumertante orbita ad primum Vitæ & Vitæ Prin-
 cipium reigentur. Frustranea est auctoritas, &
 ruminosa potestas, si eam non fideant Pax & Cha-
 ritas. Hæ sunt duæ Columnæ Templic, quarum
 vna *Directio*, altera dicitur *Fortitudo*, ab Hebræis
 is *lactis* & *Boez* nōmmata. Hæ igitur Pacis
 amator; imō & celorypus, quia Nympha est qui
 nūā fulget specie, nūro candore, de qua dicebat
 S. August. *Hanc qui tenet tenet, qui non habet ex-*
quirat; si Dei Filius esse aueat.
 Haec Tibi hic repæciorato sub symbolo Rami
 virentis Olivæ, quam Columba aruit olim ad
 Arcam sub vesperam, & eius Directori Nōmine
 cognouit lati nuntij lætum signum. Tu igitur
 non ad similitudinem voca ad Arcam, quæ Tibi inter
 varios iam fluctus regenda committitur, Colum-
 bam Caadidam, quali Pacis Caduceatorem & Le-
 gatū, vt cum Ramo virentis Olivæ adueniet, &
 omnia Tibi salutis prosperaque nuntiet, Teque
 dirigat iugiter, donec calcatis fluctuum voluimini-
 bus, eius auctū cū Arca tibi coactredia & Filij tu-
 is in ea navigantibus, ad solidi litonis securam
 pertingas stationem.
 Sed quandoquidem de Pace etiam publica hic
 mentio facta est, quam inter tot turbulenta cla-
 des O. bis affectat inaximē, audiat Deus postre-
 mum hoc pro illa voti meum ad se directum, ver-
 suque expressum, nec a proposito nostro alienum:
Turbida Neptunus: e in Pallade bella ciebat;
Asi OLEA inuenta Palladis arte, fugit,
Tu Patris. Eterni Sapientis: Pallade maior,
Effera RAMO OLEÆ bella fugare potes.
Neptunus sileat, sileat Maortuus ignis;
Fracturo satis, heu, sanguine praia madent.
LILLA iunge A VILIS, & LILLA iunge LBONI,
Fœdero ter sancto TRES venerentur APES.
 Anagramma,
 BARTHOLOMEVS DE BOSSVTO
 OB SOLEM, VI THUS ARBOS DAO.
 Sole sub æstiuo nauem THES spirat odorem,
 Quando ferax cortex premit avornia iuum.
 Ille liquor Thuris facer est pro Namine Diuum:
 Gignitur ipse solo, passio odore polium:
 Iam Tibi SOL flagras, sic Tu fragrans liquore,
 Cordaq; Thurisfero, perge placere Deo.
 Solt namque Deo Thuris seruantur honores:
 Toure quoque iratus flebitur ipse Deus.
 Esto ARBOS THURIS, rorem sub cortice cerā n;
 Qui placat iuperos gratos odore choros.
 Xeniam
 Secundū
 Arbor
 thuris
 doristi
 Ferun-

ANTIQ

Syntagma ex sacris litteris, & Sanctorum Patrum dictis. Emblem.

Grata tibi est Quercus, quae nos servatque fovetque.

Servantici quæm corona datur. Apollo Lauro sibi factam voluit, quæ semper veritas, nec terretur à fulmine, nec torretur ab yre.

Plurimæ inferorum. Deus elegit Cupressum, quæ & sancta & fatalis arbor dicitur, quod succia non regeriment; ideoque tumulis mortuorum circumponitur.

Bacchus Vitem & Hedera sibi designavit; ideo Hedera geram enim Poëta vocat, & sic invocatur.

Pan Deus Pastorum elegit Pinum, Hebraeos populeos amos Minerva Oleam, Venu Myrrham, Iuno Iuniperum. Harum arborum fronde tempora cingebant Deorum horum factis operantes.

In hac Deorum electione Arbos Thyris, communis videtur relicta, quam omnes gentes sacro ritu Thyris quibuslibet Djs. suis adoleant; Thyrisque honos agnere Divinitatis Symbolum est: Hinc ilud Poëta:

Templum tibi statnam, solum tibi Thyris honores Sed in forte Deus noxter Thyris te pudiat. Inimò in vitia lege illud crebè dicit offerri, ut sit Memorabile super altare in odorem suavisimum Domino.

Sic nec Similagine Sacrificium erat licet Thure, nec Paues propositionis, nec Primitiarum oblationis. Dei quoque iussu Altare Thymiamatis erectum est, in quo Thyris odoramentis mistum velpere & mane circumabatur in Altari aureo, ante velum Sancti Sanctorum. Refertur etiam Hebræi inter Templi miracula, incensi Thyris fumum sic semper ascendisse, ut nunquam descendere, quo significatum autrumant. Cælo fuisse Deoque gratissimum, Certe omnia penè sacrificia sicut SAE, sic & THVRE condiebantur; Sale designante discretiorem, Thure odorem.

Quid de nota Lege? Nonne Christus, ut AVRO Rex, & MYRRHA Mortalis, ita & THVRE Deus agnoscitur voluit à Dynastis Orientalibus?

Aurum Thyris, Myrrham, Regis, Hominiq, Deoque. Donaverant.

Hunc Thyris honore mei invidentes iurati hostes, quaque via cogebant Christianos illum trans-

ferre ad Deos suos ficticios, ficticiosque; pauculis ex Aëra granulis, de eorum velinivita manū, in Arulam flammescerem iniecit. Nicomedia cum milia Christianorum milia in Ecclesiam die Natali Christi convenissent, diuinum Solem in Orientem suo adoraturus iussit Diocletianus janus oculi, & ignem circumaccendi, Tripodemque piaz fortibus ponit, clamante Praëcone, ut qui ignem effugerent vellent. foras egrediens Ioum Thus adoleter.

Sed cum omnium vaa vox foret potius se in mortem subituros, igne abimpetu, illo die nati metuerunt cælis, quo Christus in terris. Instat Thyris odoriferi se obtulere igni, ut hoc sacro Thymiamate corporum & animarum agnoscerent & adorarent Deum recens natum, ceteri se instar Phœnicis ex cineribus suis novam vitam, eamque perennitatem, resumpturos.

Sed ut quid hæc tam alio repetita principio? Ut luculentum sit Thyris Arborem & huc tum omnino Deo fuisse sacrum, Cælo gratum, ore odorisum. Non minus enim ejus sossitus & odor omne genus æromonio,um extricat, quam fumus jecoris Tobiam pilis. Thus scilicet symbolum est devotionis & in oratione ardentis, quæ à se dispellit diæmonium, & dirigitur sicut incensum in conspectu Dei, atque acondit sicut Virgula sumi ex aromatis Myrrina & Thyris. Ideo Sanctus Ioannes vbi vidit in cælo Thyrubula & Phialas plenas odoramentorum, intellexit esse corda & orationes Sanctorum.

Propter hæc omnia, REVERENDE PRÆSVL, in Anagrammate, quasi Nomina tui factio omine, Arbori Thyris sub Solis fulgidi ferentibus radijs futschficanti Te assimilatum volui, optans illud Tibi convenire quod inter encomia cuiusdam Praëfulis canit Sapiens: Quasi flos rojarum in diebus veris: & quasi lilia in transitu aquæ: & quasi thus redolens in diebus æstatis.

Hæc velut Triplici è florido Sponsi Horto collecta Corolla, veritatem tuam adornatum cupio in die benedictionis & inaugurationis tuæ. Quid verò melius optabilis que venire valeam. Ros, Lilijs, Thyris fronde & odore: De Rosa audi Poëtam:

Rosa flos odorque Divinum, Rosa Cælitum voluptas, Decus illa gratiarum, Ro a prima cura Veris, Cum Vere Patre Florum Socianda Laus Rojarum.

Tua ad Præfulatum electio facta est in seute Vere, ve possit verè de Te Dominus dicere: Super ipsam efflorescit sanctificatio mea. Hæc Sanctificatio Flos est Rojarum in diebus vernis, animum reddens veritatem, & purpureo colore fulgidum. Conobitum tuum etiam in transitu aquæ situm est, & Lilijs confusum. Volitudo est germinans Lilia. hoc est animas candidas & puras, illi gratas qui pascitur inter Lilia. Denique electionis tuæ confirmatio altivo facta est tempore, ut fias per benedictionem solæ.

Exod. 30. Levit. 1. Levit. 24.

Invenius Presb.

Martyros Rom. in Nazareth Dom.

Tob. 6.

Pf. 146.

Can. 5.

Apoc. 5.

Eccle. 34.

Isai. 55.

nem, quasi *Thus* radolens in diebus aestatis. Arbor *Thuris* ista à Sole aestivo suavem exspirat odorem, suavemque sine incisione emittit liquorem, quasi primigenias lacrymas. Sole illas ciente. Quid dicam? Nonne Sol iam tibi irradiat? Nonne fluit super caput tuum, vt *Thuris* fragrantiam suis eliciat radijs? Esto ergo facer Soli, esto facer Deo, quasi Arbor *Thuris*. Ab accenso per Solem diuinum in te pietatis ardore aroma coalescat, quod totam tuam possit perfundere domum, odore nitidae vite, rose caelestis gratiae, fruge vitruis omni-geneae. Hoc rose & odore omnes noxios humores putidosque mores fugare valeas, & dicere illud Sapientiae: *Ego quasi Thus non incisum vaporant habitationem meam. O odor pietatis, Christi bonus odor est omni in loco, Coelumque sua imbuunt, instar Thuris accensi, fragrantia.*

Isa. 61.

Sic decet igne sacro Cor Praesulis Thuris adinstar, Ardeat, & fumum tollat in Astra suum. Peropto igitur, & iussum peto & voueo, vt ita totus sis ex *Thuris* compositus, suauisque redolens, vt possimus dicere de Te: *Odor vestimentorum tuorum sicut odor Thuris.* Certe si senserit fragrantiam vestimentorum tuorum Aeternus Pater (à quo benedictionem expectas vt Jacob ab Isaac, cum pellitis manibus & veste Primogenitus; non tamen furum & subrepticum vt ipse, sed palam & cum solennitate) Aeternus, inquam, ille Pater eandem impetietur benedictionem, quam alter Pater terrenus propheta obtutu & lumine: *Ecce odor filij mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.*

Ecclesi. 24.

Xenium Tertium
Diploma
iustitia
& honoris.
Pl. 44.
Ia 26.
Baruch. 5

Inscripio. DILIGENTIAM.

EPIGRAMMA.

*Si Deus ille Tuus Te praesentibus unxit,
Induc Latitiam, dilige Iustitiam.
Hanc Tibi dat Spontam Lituae, Vestigia decoreis,
Quae Fratrum in medio Te facit esse tuorum.
Dilige Iustitiam, iunget se gratia, veram
Latitiam pariens: Ros Tibi Lucis erit.
Dilige Iustitiam, praesentem Tuam Laubia Nomen
Gesserit Iustitiae Pax, Pietatis Honor.*

Synagoga ex
sacris literis
& Sanctorum Patrum
di-
stis.

Quomodo Titulum istum honorificum promeruerit LAVBIA iam ex antiquis temporibus, non notum est, qui memorari quam ferax olim fuerit Virorum eruditione & pietate praestantium, in sanctitate & iustitia Domino seruientium. Quae nam pars Belgici Orbis ignorat Vermarum, Ermunum, Abelem, Theodulphum, Amoluinum, Vulgillum (Viros pietate & doctrina florulentissimos, & in Sanctorum Album relatos) hoc in Coenobio re-fecisse vt Praesules? Quis ignorat eos non solum in Flandria, Theotracia, Fania, Gallia, Belgio, sese magno zelo, maximoque cum fructu, in uelium con-

versioni impendisse, & errantium reductioni? De his canere possum:

*En tibi iam uarijs factis dissecta, resecta.
Belgica terra tuos qui te genuerunt Parentes:
En Praesulos, Abbatibusque tuos, quos una beniu-
Religio, Latio quam Caeli Clauiger olim
Inuulsi, ac nostrum pariter diffusis in Orbem.
Quid dubia meritis erras ambagibus istos
Et fidei, & vite, morumque, imitate Magistros:*

Certe de ipsis verum est illud Sapientis: *Collaudabunt multi sapientiam eorum, & usque in saeculum non delebitur* eorum corpora, tamquam Parentum sacratissima pignora, Ecclesia Collegiata in Barchio adseruare solet cum honore, illic & Laubijs certis de causis translata Praesulis & Coenobitarum Laubientium assensu. eorum memoria ibi in benedictione est, & ossa pullulant de loco, no, germinantque varia beneficia pia usque fera.

Ecclesi. 44.

Ecclesi. 49.

Merito ergo Tibi nomen est, LAVBIAS AN-CTAE, & iustitiae, Pietatis honor. Tanta enim fuit pietas alumnorum tuorum, vt communi consilio iam ab olim sanctum fuerit, ne quis eorum intra

Templi Claustrique tui limites depositionem habeat & sepulturam, ne forte miraculorum gloria fulgens, det occasionem incolis immutandi nomen quod tibi primitus inditum est. COENOBIVM PETRI. Huius Claustrum diphensum pro Symbolo sacro gestas, & illud ipsius OS QUOD SVRAM MEMORIE CONVINGIT, & sacratissimum eundem Reliquie perthonorifi dantur in Lipsanis pretiosissimum quod pretiosissimum est omnium eorum quae possides. Donatum verò fuit B. Vismaro apud Apostolicam sedem Legatum tunc agenti OS istud, per Ioan-nem Sextum, Romanae Sedis Orbisq; totius Pontificem Maximum, vt Clauiger Caeli Te sibi in perpetuum Haereditatem vendicaret, & ignoscas apud Te sacram illud de corpore suo pignus: Tu-que vicissim illum ingiter agnosceres PROTECTOREM TVVM ET PATRINVM, à quo Nomen istud inuolabitur haberes, & PETRI COENOBIVM. Repeto igitur propterea Tibi illud Propheta Baruch: *Exue te stola iustitiae & vexationis tuae, & indue te decore, & honore eius, quae à Deo tibi est, sempiterna gloria. Circumdabit te Deus Diplomas iustitiae, & imponet Mierae capiti honorem aeterni. Si audite volueris vocem Petri Patroni tui, & vocem Benedicti Patris tui, eorumque, vestigia sectari firmiter resoluereis, quocumque turbine & vexatione infestare, Nominabitur tibi nomen tuum à Deo in re-piternum: Pax iustitiae, & Honor pietatis, Licet ergo bellorum iniuria, & temporum varia procella, plurimum sint Religionis decori & quieti infesta, ita vt multa Familia Religiosa sibi iam illud nomen apud istam expressum possint assumere, pauperen-*

Baruch.

Iso 54.

Gen. 17.

la tempestate consulsata: tamen nunquam desere-re debent nomen illud gloriosum, Pax iustitiae & pietatis H. n. r. Quia debent semper illud Propheta attendere vt verificetur de ipsis: *Vocabuntur in terra fortes iustitia, plantatio Domini ad glorificandum, & adificabunt*

PLANTIA

bunt deserta a seculo, ruinas antiquas & dissipatas erigent, fundamenta generationis & generationis. Sane benedictionem accipient a Domino, quicum que sunt de generatione parentis Domini, quarentis faciem Dei iacob. Sicut dicitur ut iacob, cum illo in nocte illius in auroa invenient benedictionis lucem, que dissipare valeat caliginem, & eos innovare ac reuocare in pristinum splendorem & decorem, exorta luctus & vexationis stola.

Sed hæc lætis ad sponsam tuam LAUBIAM, Reuerende Prælati, quam in die celebri inaugurationis tuæ, sacro desponsas Anulo, d. x. x. x. tuæ inferto in symbolum fœderis æterni & fidelitatis inviolandæ. Ad Te autem maxime spectant, & ad Te diriguntur quæ ad Sponsam diriguntur, quia illi us & Sponsus, & Pater es, & Tutor, & Caput. Tibi ergo dictum hodie cense illud: Indue te decore, & honore eius que Tibi à Deo est sempiterna gloria. Circa unctioe Diploide à Deo iustit e, & impone capiti tuo Mitram honoris æterni. Quoniam est DIPLOIS IUSTITIE, nisi vestimentum virtutis omni generis, per iustitiam significat. Hæc Diplois iustitiæ ubi referentur per Pallium Abbatiale, quo circumvestitur, quod que sic semper gerere te decet, ut his memor Dignitatis Tuæ, iustitiæ que erga Deum, erga subditos, erga te ipsum consecrandæ sic Myrrina, gutta, casia desuunt à vestimentis tuis, in odore suavitatis cunctis ad Te accedentibus. Desigatur etiam per Vestem Poderis, cui qua sitas, coram sacro Hierarchia in die Tuæ Benedictionis quæ profiteris Te optare sic indui benedictione, ut ad Pedes vsque pertingat, hoc est ad finem vsque vitæ, ut ab illis discernatis de quibus Regius Propheeta: Operiantur sicut Diploide confusione sua. Quid igitur videri dicam, nisi id quod iterum Propheeta Baruch: Anima quior esto, exhortatur enim Te, qui te nominavit. Si iustitiam dilexeris & oderis iniquitatem, aderit Tibi qui vocavit & nominavit Te Dominus Deus tuus, Adoret, ut iuret Te ad colendam & commendam Sponsam tuam, ad adonandam Spatiam tuam. Exhortatur enim Te ad illud, & propterea nominavit Te & vocavit, ardentem desiderans imponere capiti tuo Mitram honoris æterni, & nominare tibi nomen cum: Sponsa tua: Pax iustitia, Pietatis honor. Exhortatur etiam Te ad id ipsum S. Petrus, cuius Clavem duplicem geris inter Symbola tua Abbatialia. Exhortatur Te S. Benedictus, qui legem tibi tradidit & commisit, quasi Virginem quam vult esse intemeratam; cuius & Tutor esse debes & Custos zolotypus pro eius observatione & incorruptione formæ & excelso animo decertando. Quod si feceris, Tibi in præmium benedictionem & vitam perennem reprobetur. Efficacia igitur ut subditi tui ambulent in verbo Sæ

INSCRIP. SVRSVM V. LOCITER TENDO EPIGRAMMA.

RHEDA solet Magnos in Templum ducere RHE
DAM
Offero si scanda's, spondeo Magne eris.
M.A. NVS eris, Cælig, ceter propevabis in Arcem
Nec facient villos ebrius laxa moras.
Virtutum Currus, quibus est à Cardine nomen,
Æterni Templi limina certus adit.

Xenium
Quartil
Quadril
Sæ Jala-
tæ

Soleat Magnetes Rhedis & Quadrigis per cõ- ita vehi, ut sint à turba temoti, à pluvia curi- a iuto & Liffudine immunes. Etiam illis vtritur ad ostentationem gloriæ, ac fortitudinis; ideo in bellis olim Quadrigarum vltus frequentissimus fuit. Sic de Turno canit Heroicus Vates, Hæc. 12. Pojcit equos, atque arma simul iatq; superbus Emicat in eurrum & manibus molitur habenas. Propterea etiam Zachariæ Prophetæ in visione ostenduntur ad præmium paratæ quatuor Quadrigæ: In quadriga prima equi rufi, in secunda equi nigri in tertia equi albi, in quarta equi varii & fortes. Propheeta quoque Nahum bellum imminere significans, sic loquitur: Vox imperis rota, & equi formosus, & quadrigæ ferventi, & equis ascendenti, & micantibus gladij, & fulgurantibus hasta. Quasi diceret cum Poeta quadrigarum pizhanium te virtorem describeret:

Syntagma Ex sacru literis, & Sanctorum Patrum dicta.

Zach. 6.

Nabu 3.

Virg. Georg. 3.

4. Reg. 2.

Isa. 66.

Ab. 8.

Abac. 3.

Volat vi feruidus axis.
Iamque humiles, iamque elati sublimè videntur
Aera per vacuum ferri, atque assurgere in auras.
Quin & ipsi olim Dij Quadrigis insidentes pingebantur, ad eorum indicandam magnificentiam: Apollo cum radiante Corona, Neptunus cum Tridente, Iupiter cum Fulmine, Mercurius cum Caduceo suo, in pompa circumducebantur in ludis Circensibus.

Nota est etiam in litteris Quadriga ignea Eliæ, qua in caelum vectus est. Arque apud Iliam, ut Ecclesiæ nouæ gloria describitur, dicuntur ad eam adduci filij eius inelyti, in equo, & in quadrigis, & in lactis, & in carrucis. Nempe, non solum viles & humiles, sed etiam Nobiles & Optimates ad Fidem & Ecclesiam sanctam adducendi significatur cum magnificis suis Curribus & Rhedis. Certè Candacis Regiæ Eunuchus, super gazas eius vni versas Præpositus, Rhedâ vheebatur, dum eum ad Fidem & Baptisimum Philippus adduxit. Nec Rhedam deseruit, sed ibas gaudens per viam, suâ Quadrigâ vectus, gaudens se reperisse veram viam, illamque de quo scriptum est, Quadriga tua saluatio.

Non immeritò igitur ego in die inaugurationis tuæ ad Sacrum Principatum, QUADRIGAM Tibi offero, Tuæ congruam Dignitati & Principatui, ut hæc confidens immunis sis; a pedum Aa dolore

Pf. 44.

Pf. 101.

Baruc. 4.

Baruc. 4.

Bron 6.

Si gaudentes in honorem Dei, semper esto memot dicti illius apud Sapientem Manatum lucerna est, & lex lux: & via vita increpatio Disciplinæ.

adolore & lassitudine, à luto & pulvere, à pluvia & Rotas) moderamen & firmum adhibere poteris
 rutiline, gaudesque incedas per viam quæ ducit
 ad vitam. Hæc etiam vectus poteris rutilis præhūm
 ante, viderique contra hostes conficere, ac in
 Civitatem celestem ovis introire. Hanc **QUA-**
DRIGAM fabricavit ille qui in Evangelio appella-
 tur **Fabri filius**. Habet autem quatuor rotas, in qui-
 bus est spiritus vita, quatuor **Columas** argenteas, cū
 Reclinatio aurea, & **Ascēsu** purpureo, quatuor, E-
 quos perniciosissimos, semper in sublime tēdentes,
 & vndique oculos, anfractuosa confraget; ut
 nera facile discernentes & superantes. Hi Equi, hæc
 Columnæ, hæc Rotæ, quatuor sunt Virtutes Cardi-
 nales. **Prudentia, Iustitia, Temperantia, Fortitudo**
 quibus omnes Mortales huius viæ anfractus & obic-
 ces poteris peruadere, & in Cæli Regiam cum ra-
 diante Corona & Mitra, cum Caduceo Pacis, cum
 Virga dñi: **Elionis & aq̄uitatis** cerō tendere, securē
 pertingere. Ab hac **QUADRIGA** Tibi salutaris.

Ezech. 1.
Cant. 4.3

Es. 44.

1. Tim. 3.

1. Tim. 3.

Hier. ep.

Prov. 4.

Hæc est illa Rheda Quadrigæ, quæ S. **BENEDI-**
CTUM, Patrem tuum, exivit ut alterum **BENEDI-**
CTUM, & per viam luminibus coruscantem, pretiosissimo
 Pallio exornatum duxit, præeunte & in clamante
 celesti Præcone: **Hæc est via, qua dilectus Domini**
BENEDICTVS in Calum ascendit. Hanc eam-
 dem viam itare potes, similemque consequi lucem
 & eodem amicitii Pallio.
 Per **IUSTITIAM** enim & zelum, quem induere
 debes pro Domo tua & Domo Domini, alter **Elias**,
 aut **Eliæus**, esse potes, & Heres fieri **Pallij** **Parris**
Tui BENEDICTI, simulque **Spiritus eius duplicem**. Per
 illum Te & Tuos calcans Iordanis fluctibus vol-
 lubilibus in Ierusalem celestem perducens, ad visi-
 onem æternæ & solidæ Pacis, ubi repōita est **Coro-**
na iustitiæ, quam reddet iustus **Iudex** his qui bonum
 certamen certarint, cursum consummarint. **Idem**
seruarint.
 Per **PRUDENTIAM**, Tuæ aliorumque salutis pro-
 spicies, quasi Triplici oculo præditus, Præterita,
 Præsentia, Futura intueberis, & agnosces quomo-
 dō præterita recogitanda sint, præsentia ordina-
 da, futura prævidenda, ut illis provideatur. Sic
 scies quomodo Te oporteat conuersari in domo Dei, in
 Ecclesia Dei viuens, ut loquitur Apostolus. Nam
 quādoquidem, ut verbis S. Hieronymi utar, in Te
 omnium oculi dirigitur, domus tuæ conuersatio,
 quasi in specula constituta, magistra debet esse publi-
 cæ discipline. **PRVDENTIA** quoque Te instruet
 quomodo oporteat cum pusillis & infimis con-
 uersari, illis condescendere, rudes & duros emolli-
 re, omnibus omnia fieri, ut omnes tibi subditos lu-
 crificias: ac pio artificio eorum animos penetrare
 ut ad optima impellantur. Deniq; lumen prudentiæ
 sic pedes tuos dirigit, ut nihil temerè vel in-
 consulte aggrediaris, nec præcipiti gressu proce-
 das, ne impio gas aut aberres, sed **Palpebra** tuæ præ-
 cedant gressus tuos.

Per **TEMPERANTIAM** (quæ in hac Quadriga
 & Rheda non inimum tenet locum inter Equos
 & Rotas) moderamen & firmum adhibere poteris
 bandimentis huius sæculi, nos dilectantibus & ex-
 cecantibus, ut exorbitare faciant: & à via regia ab-
 errare in diuerticula & curvas semitas. Per hæc
 ergo fiet ut in prosperis non mollescas, nec ex art-
 e nec ubi vitam beatam felicemque constituas ubi
 nō est: Non est hæc, inquit quidā sapiens beata vita,
 Fulgentes manibus videre gemmas,
 Aut auro bicere, & cubare cocco,
 Regales dapibus gratare menjas,
 Sed nullo trepidum timere casus,
 Nec vano populi fauore rari.

Hæc est beata vita, compescere animi noxia vota,
 & rectæ rationis, Continentiæque ac Temperan-
 tiæ habetis sese ubique regere & moderari inter
 cupiditates huius sæculi.
FORTITUDO faciet ut ad veris non frangaris, &
 bene inchoata generoso animo perficias & prole-
 quaris:
 Nam velut è medijs consurgunt liliæ spinis,
 Sic virtus ipsi crecit ouatque malis
 Poteris ergo per illam præhæri prælia Domini
 cum Equis illis Nigris apud Zachariam, ad bellum
 paratis, & ad cursum ephippiatis: quos non inulsi-
 dixerimus designasse Vitos fortes Ordinis S. Bened-
 dicti, pro causa Dei & religione forti animo cati-
 res, sicut & alij Equi albi, vel rufi, aut varj coloris
 alios designant Religiosos, qui veste candida ru-
 tuntur, vel subrufa, vel diuersi alterius coloris.
 Nam omnes illi ad hoc contendunt, vt De gloria
 promoveatur, & in idem vna mente conspiciant,
 diuersi licet veste. Sunt enim velut bellatores varj
 baltheis & paludamentis in cohortes distincti,
 sub eodem tamen & Imperatore & Rege.

Harum itaque Virtutum Rotis Equis que velo-
 cibus opto te feliciter vehi, quasi Cherubim oculis
 Dei Curram trahentibus, quem in æternum
 Templum cerō produunt. Vel ut cum S. Cypilio
 loquar: In his virtutibus quatuor Anchoris firmi simi
 in portu sapientiæ ratem fige, nec unquam mundana
 tempestas fluctibus eludi poteris, aut elidi. Pro
 Corona ad i. i. quod & hæc Virtutes Pedum Ab-
 battalæ Te requirit, cuius significationem stylo
 veteri, & leonino versu quidam sic describit:
 En Baculi forma Præsul, datur hæc tibi norma.
 Attrahere per summum, medio rege, punge per imā,
 Collige, sustenta, stimula, vaga, morbida, lenta.

Inscriptio. **ADMULTOS ANNOS.**
EPIGRAMMA.
 AD MULTOS ANNOS Tuas se be. ed. Hic: Verè
 Tunc erit ADMULTO, quan lo pervnus erit.
 Quod brevis est ani ad multos non manet Anno:
 Quis nostris annis pauci: s esse potest?
 Sed paucos Annos multo Virtutibus imple:
 Sic nec erunt pauci, sic nec erunt que brevis.
 Non

ANTIQ

Syntag-
ma Ex
sacris
teris, &
Sancto-
rum Pa-
trum di-
ctis.
Job. 10.

Non immerito hic inquiri possit, cur in die so-
lenni sacra congregationis Palmarum, in cla-
mante ex ritu benedictionis sacro monentur, ad
MULTOS ANNOS AD MULTOS ANNOS. Certè omnes
tantum annos, alij unum, alij paucos menses vel
dies in suprema Cathedra sedent, ut ut potuer-
int dicere cum Tiago: *illi qui donat diadema fronti,
Res: eius nostras celeri voratas*
Turbine verjas.

Seneca in
Thyeste.

Ecclesi. 18.

Gen. 42.

Dicamus ergo & concludamus, Tempus vitæ no-
stræ omnino exiguum esse, maxime si Aeternitati
cõparetur: quia *Mille anni ante oculos Dei tamquã
dies hesternæ quæ preterit.* Quocirca non tam ad
multos annos, quam ad æternos ad spirandum est
nec tam ad longos, quàm ad felices & beatos, quos
sibi cælum referuat. Intenni, REVERENDS PRÆSUT
Tibi & hic milios, & ibi beatos appetens, offero
PALMÆ RAMUM, in Symbolum votivum: quia &
longæva est Palma, & talis indolis, ut virgæ tibus
oppugnet tibusque non cedat oneribus, sed quò
magis premitur vel urgeat, eo magis se erigit &
exaltatur. Iplã quoque diminutione eorum quæ
deorsum sunt foliorum procerâ extollitur & incre-
scit verus cælum; siquæ quasi si onde & fructu co-
ronata suo, folijs eius orbiculariter dilatatis, & or-
diacæ quodam specioso digestis Quid plura? *Palma
semper vivens, nunquam marcescit, crebro fructifi-
cã; suavis est ad cibum, umbrosa ad requiem, hõno-
rabilis ad triumphum,* ait S. Ambros. illam ergo in-
ruere, Tibi me consignatam in sacrum symbolũ
robotis oneri haud succumbentis, in stimulum
heroicæ virtutis, in votum vitæ longæ & felicit,
denique in victoriæ in adipiscendæ augurium &
progusticon. Memor esto illius quod cum Plalte
laepe canit: *Eccl. 12. chorus. In usus ut Palma florebit.
mo Domini, in atrijs domus Dei nostri florebit. Ade
huc multiplicabuntur in senectâ verbi.* Opto Tibi
iustitiã & rectitudinem: opto Palmæ virorem &
ferulantiã: opto Cedri Multiplicationem &
firmitatem celiitudinẽ opto plantationem & progeniẽ
in domo Domini: opto undã: opto deciq; vberem fe-
licitatem & felicem. Hæc omnia verbis prædictis
complectitur Paltes, hæc omnia etiam nostrò vo-
tuo lympo. continentur, hæc quoque omnia illa
vox comprehendit.

Pf. 89.

Pf. 92.

S. Gregor
Naz.

Ecclesi.

*Ipsam quod vivo est veluti rapidissimus annis
Qui sur sum exortis semper ad ima stuit.*
Quid de his quoque qui in dignitate sunt, censcat
sapienter, an requirit? Ne sibi fidant hoc eis vultu-
culatum & cordi adpressum: OMNIS FORENTA
TUS BREVIS VITA. Quam multi Infantis & Pædo in-
augurati, vix illis fructi, mortis pede hinc sunt ex-
pulli: Hæri venerunt; hodie coacti sunt egredi.
Hinc in quodam Epi. aphio suo quidam Præsul,
probè Belgis notus, sic Morales alloquitur de se,
vno dumtaxat mense Pallio & Cidari Archiepiscopi-
dali adornato:
*Sum Cameracene gesti qui pondera Mitras;
Aprile posuit, Mains & illa tulit.*
Im. nõ in iplo supremo Ecclesiæ fastigio positus in-
clamaui solet in die Coronationis: *Non videbu
annos Petri.* Id autem verum esse mille & sex
centorum annorum docuit experientia. Ad annos
enim Petri nemo adhuc successorum petigit in
supremo culmine & regimine. Quod si huius rei
rationem expofcis, audi Bi. Petrum Damiani. *Hoc ad felicẽ mortem, & securam beatæ vitæ Palmã
calestis iudicij ordo disponit, ut humano generi morti. Diebim inquit ipse, in nidulo meo moriar, & sicut
genium inveniãt. & quã despicienda sit vita tẽporalis Palma multiplicabo dies.* Nãquid idem est ac si fe-
gloria, in ipso gloria, principatus evidenter ostendat: *Quamvis ampla mihi sint Palatia, amplæ opes &
portu tẽpendio moritur, tremefactus quisq; ad prætor
laudis sui obitus custodia pronocetur. & arbor humani
generis dum cacumẽ & verticem suum itã facile cor-
pisse considerat sicut cocussa formidinis, in suis va-
at & ramis, cula contremiscat.* Hæc piẽ & eleganter quiescam, & super hunc Lectulũ ex nunc: figã ocu-
los.

leb. 9.

los, sicque fiet vt ex illo postmodum exurgens rāquam Palma vetans perenni fonde, inueniam multiplicatos dies meos rōta aeternitate. Præclara lanē cogitatio & resolutio, quæ omnes concernit sapientes, omnes divites, omnes mortales, omnes ad Eternitatem beatam aspirantes: non enim ad immortalitatem pertingere valent, nisi per mortis tramitem, nec ad augustam cæli Palmam, nisi per Lectuli & Niduli angustiam. Hoc autem quod apud Iob mox sequitur, videtur mihi Prælatos in sublimi loco honoris & gloriæ constitutos concerneret:

Isaia 28.

Gloria mea semper innouabitur.

Arcus meus in manu mea insaurabitur.

Gloria sæculi mox deflorescit, flaccescit, in veterascit, & euasida petit: *Erit Flos decidēs gloria exultationis eius, quasi temporaneum ante maturitatem autumnū.* Gloria in Deo sita, solida est & florida. In hac vita florem, in altera fructum parit: hicque inchoata, ibi iugiter inuouabitur, nec vquam imminuetur. Sæper vernans est, quia *Radix eius aperta est iuxta aquas.* Sæper recens & fructifera, quia *Ros in messe eius morabitur.* Sæper sui similis perennat, & nouā cor lætitiā afficit, quasi dicim se se innouare. Dei igitur gloriam promovendo, ad illam perennantem adipirare debent Præfules, per illam noua Cidari, nouaque Veste Poderis, Gemmis & Infulis novis adornandi.

Tob 29.

Ibid.

Tunc quoque *ARCUS insaurabitur in manu eorum.* Quis verò ille Arcus: virga Pastoralis & Arcuata, quam manu gestant, solenni ritu sese repositant. Virga ista arcuata quid aliud deligat, quàm manus eorum esse, crebro leges stimulare, imbelles sustinere, rebelles pungeret & domare, ac velut arcu tōlo, *Sagittas potentes acutas cum carbonibus deplatoris in corde inimicorum Regis dirigere, vt inimici esse desinant, & amici fiant: quique rebellare videbantur, iam pro eius gloria arriter decerent.* Hic ergo Arcus in eorum manu insaurabitur in altero sæculo, quia Symbolum accipient specialis gloriæ, si streuit & vigiles fuerint in sacro regimine. Sic Lituus ille arcuatus, Pedumque Pastoralis, erit tunc in manu eorum instar Palmæ semper virentis, florentis, fructificantis, ac triumphantis: quia erunt de numero eorum qui *amisti stolis albis coram Agni throno stant cum Palmis in manibus laudem perennem decantantes plausu geniali & triumphali.* Concludo igitur, & iustar Coronidis hunc versum dissertationi huic superscribo pro felici voto:

PALMA diu vinit, florescit, pacit, obrumbrat:

Hanc Tibi dum venio, prospera cuncta volo.

PALMA est Victorum: Palmam complere laus.

Latus erit semper si modo Victor eris.

FIAT, FIAT,

Chronographicus Versus.

Soc ICIU Sæculi nro

ADMVLtos Annos te LaVb la patre si Vat Vr:

Æternos annos TV qVoqVe ca si Vere.

CONCLUSIO.

*Omnis in hoc gracilis Xeniorum summa Libello
Sic Tibi grata, simul gratus & illa vouens.*

ANTIQ